

VEMW uitdagingen blijven!

Als zakelijk gebruiker van energie en water leven we in boeiende tijden. Hoe houden we onze concurrentiepositie overeind. We leven in een wereld waarin er een groot spanningsveld bestaat tussen het vermogen van regeringen goede internationale afspraken te maken en de wens van de lokale politiek om hetgeen dat internationaal niet geregeld kan worden, lokaal toch nog te realiseren.

Als vertegenwoordiger van de zakelijke gebruiker lopen we hier constant tegen aan. We zien het bij het streven naar de verduurzaming van de energievoorziening, maar ook als het gaat om de koelwatertemperatuur in Nederland.

U treft het aan in dit jaarverslag over 2009. Ook voor de komende jaren liggen er belangrijke vragen voor ons. Hoe kunnen we onze energie voorziening om vormen naar een duurzame energievoorziening met een lage uitstoot van CO2 zonder dat we betaalbaarheid van onze energievoorziening uit het oog verliezen.

Het biedt ook kansen om bijvoorbeeld de elektriciteitsvoorziening stabiel te houden moeten de Europese landen hun netten steeds verder met elkaar verbinden om toekomstige fluctuaties in wind aanbod te kunnen opvangen.

Dat biedt een kans om grensoverschrijdende transacties te vereenvoudigen en een beter level playing field te krijgen voor stroomprijzen in Europa. U ziet de uitdagingen blijven groot voor onze organisatie in Den Haag en in Brussel en wij willen graag met onze kennis onze leden blijven dienen.

Van het Bestuur

Het Algemeen Bestuur is in 2009 vier maal bijeen geweest en het Dagelijks Bestuur heeft ook vier maal vergaderd. In de vergaderingen zijn tal van beleidsonderwerpen voor energie en water aan de orde geweest. Het bestuur heeft besloten om met ingang van 2010 vijf maal per jaar bijeen te komen

in voltallige bezetting. De betrokkenheid van alle bestuursleden wordt op deze manier geïntensiveerd.

Bestuur

De heer Dr. Gerard Smits (Unilever) is afgetreden wegens pensionering. Dr. B. Bunnik is afgetreden. Ir. Nico Willemsen van Dow is wegens pensionering afgetreden en opgevolgd door dr. Dick Stobbe. Ir. Ton Spoor is in de ledenvergadering herbenoemd voor een tweede periode van 5 jaar.

Het bestuur heeft afscheid genomen van Dries Ausems, (DSM), Wiggert Deelen (Heineken) en Eddy Keddeman (VNMI). Hun opvolgers zullen in de ledenvergadering van 2010 worden benoemd, evenals ir. Tom Schurmans van Cargill.

VEMW is de afgetreden bestuursleden veel dank verschuldigd voor hun bijdrage en inzet in het bestuur.

Het navolgende verslag van het jaar 2009 geeft een kort overzicht van alle activiteiten en de belangrijkste onderwerpen in de belangenbehartiging. Het bestuur dankt de VEMW medewerkers voor hun energieke inzet en veelzijdigheid. Met een klein team worden zowel in Nederland als in Brussel op Europees niveau belangrijke resultaten geboekt.

w.g.
ir. A.H. Spoor
voorzitter

Jaarrekening 2009

De jaarrekening met accountantsverklaring zal na goedkeuring door de ledenvergadering op 22 juni 2010 op de website worden gepubliceerd.

Economische crisis

2009 was het jaar dat de economische crisis de agenda's van bedrijven en instellingen behoorlijk bepaalde. Het jaar ook dat de verdere ontwikkeling van de Europese – en daarbinnen de Nederlandse – energiemarkten (elektriciteit, gas én warmte) in gang gezet is door nieuwe reguleringskaders. Het is de uitwerking die pas kan leiden tot materiële voordelen voor afnemers. Daarom was VEMW ook in 2009 weer actief op vele fronten en in procedures met juridische, technische en economische vraagstukken.

Crisis

De crisis heeft de inkoop van energie en de aangescherpte eisen aan investeringen en de kredietwaardigheid weer hoog op de agenda geplaatst, tot op het niveau van de directietafel. Medio februari heeft VEMW een brief gestuurd aan alle aandeelhouders van de energiebedrijven met netbeheerders (Rijk, gemeenten, provincies). Daarin heeft VEMW het verzoek gedaan om eenmalig af te zien van de helft van het rendement op de netten, en de directies van de netbedrijven opgeroepen om eenmalig een korting op de tarieven door te voeren van 10 procent. In aanvulling daarop heeft VEMW alle leden aangeschreven met het verzoek om bij de publieke aandeelhouders in hun regio te vragen om op dit verzoek van VEMW in te gaan. Doel hiervan was om voldoende druk uit te oefenen op deze aandeelhouders om een bijdrage te leveren aan het verlichten van de problemen die ontstaan zijn door de economische crisis. De oproep van VEMW is ook uitgebreid in de media verschenen.

Het functioneren van de energiemarkten

NMa heeft november 2009 de 'monitor groothandelsmarkten gas en elektriciteit' gepubliceerd met gesignaleerde knelpunten en mogelijke maatregelen. Op dat laatste heeft VEMW aangedrongen. Het is namelijk van belang dat de onafhankelijke toezichthouder (NMa) op grond van haar analyses en handhaving knelpunten niet alleen signaleert, maar ook de beleidsmakers (EZ) adviseert over mogelijke oplossingen.

Het rapport bevat een aantal interessante conclusies, zoals ten aanzien van de fysieke interconnectie capaciteit van 7.400 MW, waarvan slechts 4.700 MW voor de elektriciteitsmarkt beschikbaar is. Dit punt is vaak door VEMW aangehaald en nu ook door NMa onderschreven. Daarnaast blijkt dat er sprake is van strategisch gedrag van marktpelers en blijkt dat de winst van producenten t.o.v. de investeringskosten hoog is, hetgeen wordt verklaard door de relatief hoge concentratie van marktaanbieders.

Op de gasmarkt is, naast een te hoge concentratie van marktaanbieders de afhankelijkheid van Gasterra nog steeds groot, met name voor de flexibiliteit. Die positie van Gasterra heeft invloed op de prijsvorming, met name in periodes waarin de markt niet zonder de opslagfaciliteiten kan die zeer beperkt toegankelijk zijn voor andere marktpartijen dan de huidige contracthouder Gasterra. De administratieve schaarste m.b.t. de kwaliteitsconversiedienst is opgelost door afspraken tussen GTS en Gasterra. Waar het belang van fysieke voorraadvorming (gasopslag) voor de marktwerking en prijsvorming steeds evidentier wordt, laat het NMa-rapport zien dat de NAM-gasopslag (Norg, Grijskerk) voor slechts 11 procent door derden in gebruik is.

VEMW is blij dat haar pleidooi voor een vergroting van de transparantie én het weergeven van meerjarige trends (vergelijkbare data vanaf 2005) door NMa is overgenomen. Op basis daarvan zijn beleidsaanbevelingen beter onderbouwd te geven, hetgeen het belang van de energiemarkten dient.

Wetswijziging

In 2009 heeft Minister Van der Hoeven (EZ) na een marktconsultatie een voorstel tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet naar de Tweede Kamer gestuurd.

VEMW kan op hoofdlijnen instemmen met de beoogde wijzigingen van de Elektriciteitswet, maar roept de Tweede Kamer op om de wetswijziging te amenderen op een aantal voor netgebruikers belangrijke onderwerpen: de betrouwbaarheid van de elektriciteitsnetten (n-1 principe handhaven), een meer bindend karakter voor kwaliteits- en capaciteitsdocumenten (KCD) opdat noodzakelijke investeringen ook daadwerkelijk worden gerealiseerd, een congestiemanagementsysteem waarbij de kosten niet bij de consument worden neergelegd, maar bij de veroorzaker van de file op de netten, en een jaarverslag van de netbeheerder dat op transparante wijze de kosten en baten van de wettelijke taken van die netbeheerder weergeeft. Tot slot dient in de Wet de voorrangsregeling onverkort te worden toegepast op Duurzame Energie en WKK.

Belangrijkste punt voor de Gaswet is de invoering van een systeem van programmaverantwoordelijkheid en een marktgebaseerd balanceringsregime waarin marktpartijen hun onbalans kunnen wegregelen met andere marktpartijen tegen marktconforme prijzen. VEMW is tegen het creëren van een uitzonderingspositie voor Gasterra, dat - als het aan de minister ligt - bij het beleveren van profielklanten de programmaverantwoordelijkheid mag opeisen. De Tweede Kamer stemt in 2010 over de wetwijzigingen, waarna het aan de Eerste Kamer wordt voorgelegd. Alle door VEMW bepleite amendementen worden met algemene stemmen aangenomen.

Sinds 2008 is VEMW betrokken bij een sectorbrede invulling van de beoogde wijziging van het zogenaamde Marktmodel Wholesalemarkt Gas. Naast de invoering van Programmaverantwoordelijkheid gaat het om het Direct Aangesloten model en een nieuw balanceringsstelsel.

Implementatie derde reguleringspakket

Vlak voor de zomer 2009 heeft de Europese Raad een samenhangend pakket van maatregelen aangenomen om de werking van de energiemarkten te verbeteren, onder meer door de grenzen tussen de nationale markten met hun dominante spelers te slechten en ook andere belemmeringen voor marktintegratie en concurrentie weg te nemen. Binnen 18 maanden moet het derde pakket opgenomen zijn in de nationale wetgeving.

In december zijn de Europese toezichthouders al gestart met de uitwerking van het derde pakket in zogenaamde 'Framework Guidelines', die het kader gaan vormen voor Europese netwerk codes. Die codes voor de toegang tot, en het gebruik van de elektriciteits- en gasnetten krijgen rechtstreekse werkingskracht in de lidstaten, dus ook in Nederland. VEMW zal daarom haar activiteiten in de Europese zusterorganisatie IFIEC moeten intensiveren om het goede van het Nederlandse stelsel van voorwaarden en tarieven minimaal te behouden. De herverkiezing van Hans Grünfeld tot voorzitter van IFIEC draagt daar zeker aan bij, naast de inspanningen van de VEMW beleidsadviseurs en de voorzitters van de taakgroepen op basis van hun technische, economische en juridische expertise.

Congestiemanagement

Op de Nederlandse elektriciteitsnetten (en gasnetten) kan filevorming ontstaan door investeringen in grootschalige productie, maar ook door de realisatie van decentrale duurzame opwek (wind en biomassa) en WKK. Het elektriciteitsnet is hier niet op uitgelegd en kan mogelijk niet tijdig genoeg worden uitgebreid (vergunningprocedures). Daarom zal in de periode totdat er voldoende nieuwe transportinfrastructuur is gebouwd een systeem van congestiemanagement nodig zijn.

De kosten van zo'n systeem kunnen volgens TenneT oplopen tot meer dan 100 mln euro. Netbeheerders en producenten willen die kosten neerleggen bij de consument. VEMW pleit voor toepassing van het beginsel van kostenveroorzaking, waardoor de rekening en risico's terecht moeten komen bij de (grijze) producenten in het congestiegebied. Mede op aandringen van VEMW wordt een motie terzake van het kamerlid Spies (CDA) aangenomen. Deze vormt de basis van de voorstellen van de minister, zoals uitgewerkt in de Wet Voorrang Duurzaam..

Nettarieven

VEMW constateert dat de tariefvoorstellen die TenneT, maar ook andere netbeheerders ter goedkeuring voorleggen aan NMa, zonder enige onderbouwing ter inzage worden gelegd. Elke motivering voor de tarieven, inclusief de voorgestelde tariefwijzigingen ontbreekt. VEMW hekelt dit gebrek aan transparantie, waardoor afnemers niet kunnen controleren of de tariefvoorstellen gebaseerd zijn op de onderliggende kosten, en of de overwinsten uit het verleden nu ook echt tot het verleden behoren. De tariefvoorstellen betreffen een totale transportrekening van meer dan 3 miljard Euro.

Het voorstel van TenneT leidt tot fors hogere kosten voor afnemers. Sommige tarieven zouden volgens TenneT met meer dan 70 procent omhoog moeten. Vooral de overdracht van de HS-netten naar TenneT lijken te hebben geleid tot die grote stijging. VEMW slaagt erin NMa te bewegen de tarieven significant lager vast te stellen dan de door TenneT voorgestelde tarieven.

CCS

In de politiek is veel aandacht ontstaan voor de afvang, het transport en de opslag van CO₂ (Carbon Capture & Storage, CCS). De Europese Commissie gaat de lidstaten via een richtlijn eisen opleggen voor verplichte CCS bij de bouw van nieuwe kolencentrales vanaf 2020 en stelt via emissierechten geld ter beschikking voor een 12-tal demonstratieprojecten in de EU tot die tijd. Nederland probeert proefprojecten in Rotterdam en de Eemshaven te realiseren. Gelet op het mogelijke belang van CCS als technologie om de emissiedoelstellingen te realiseren vanaf 2020, en de mogelijke consequenties van toepassing van CCS op de elektriciteitsopwekking (positie WKK) en de elektriciteitsprijzen (positie afnemer), is VEMW in 2009 gestart met de ontwikkeling van een position paper over CCS.

Technische aansluitcapaciteit gas

De verrekening van de landelijke transporttarieven gas voor een aansluiting op een regionaal net is gebaseerd op de door de aangeslotene gecontracteerde capaciteit (m³/uur/jaar). Overschrijding van die gecontracteerde capaciteit leidt tot een bijstelling van de jaarcapaciteit vermeerderd met een boete van 10 procent, maar die boete is door een beroep van VEMW in 2006 geschrapt.

NMa heeft daarop een nieuw besluit genomen waarbij zij uitgaat van de technische aansluitcapaciteit voor de verrekening, omdat er nooit meer gas dan die capaciteit kan worden afgenomen. Daarmee kan de aangeslotene bij de contractering niet langer speculeren op een zachte winter en krijgt de netbeheerder voldoende inkomsten voor de door haar gerealiseerde capaciteit voor de piekbelasting op de koude winterdag, zo redeneerde NMa. Dat is voor VEMW onacceptabel omdat er veel leden zijn met een fors verschil tussen de gecontracteerde en de technische aansluitcapaciteit. Daar zijn verschillende redenen voor, die lang niet altijd binnen de directe invloedssfeer van de aangeslotene liggen.

VEMW is dan ook tezamen met de tuinders in beroep gegaan tegen het NMa-besluit. Uitkomst van een 'voorlopige voorzieningen zaak' (spoedeisend belang) is dat het NMa besluit is geschorst totdat de rechter uitspraak doet in de

bodemprocedure van VEMW c.s. Voor de leden van VEMW betekent dit dat zij vooralsnog aangeslagen blijven worden op basis van de gecontracteerde capaciteit.

Aansluitovereenkomst

VEMW en GTS hebben na twee jaar intensief overleg een akkoord bereikt over een standaard Aansluitovereenkomst, die in plaats komt van de eerder door GTS voorgestelde Systeemverbindingsovereenkomst (SVO). De overeenkomst was nodig geworden door de invoering van een gereguleerde toegang tot de netten in 2004 en de opsplitsing van Gasunie in 2005. De 350 industriële bedrijven met een aansluiting op het landelijke gastransportnet kregen toen door netbeheerder GTS een SVO voorgelegd. VEMW vond die SVO onvoldoende recht doen aan de positie van de afnemer.

VEMW adviseerde haar leden de SVO niet te tekenen, en dat advies is massaal opgevolgd. Dat opende de deur om met GTS in overleg te treden. Het resultaat is de Aansluitovereenkomst, met als kern de Algemene Voorwaarden. De belangrijkste wijzigingen in de overeenkomst betreffen de aansprakelijkheid, het recht van opstal, en de mogelijkheden m.b.t. afspraken over gaskwaliteit, druk en capaciteit. Maatwerk is hierbij mogelijk door bilateraal overleg tussen aangeslotene en GTS.

Inmiddels is VEMW ook een overlegtraject gestart met de landelijk elektriciteitsnetbeheerder TenneT. Dat traject m.b.t. de 'Modelovereenkomst' wordt naar verwachting eerste helft 2010 afgerond.

Warmte en WKK

In februari is de Warmtewet door de Eerste Kamer aangenomen. De Warmtewet beschermt afnemers die zijn aangesloten op een stadsverwarmingsnet tegen te hoge prijzen en onredelijke leveringsvoorwaarden voor warmte. Helaas heeft de politiek ervoor gekozen om afnemers met een aansluiting boven 1000 kW buiten de wet te houden. Deze afnemers worden geacht te kunnen onderhandelen met het warmtebedrijf. VEMW is van mening dat deze afnemers geen onderhandelingspositie hebben omdat het warmtebedrijf een monopolist is en alternatieven niet realistisch zijn. VEMW is wel gelukkig met de keuze van de Eerste Kamer om in 2011 de uitwerking van de Warmtewet te evalueren.

Aanpassingen waterwetgeving biedt kansen voor industrie

De vele veranderingen in de waterwetgeving boden de ruimte om het belang van water als vestigingsfactor in Nederland te benadrukken. In 'Versterking Nederlandse Economie' pleiten VEMW en VNO-NCW voor de ruimte om te ondernemen en heldere doelen in het Waterplan. Dat waterbelang wordt erkent door de ministerraad bij de vaststelling van het eerste Nationale Waterplan. De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat kondigt aan de mogelijkheid te onderzoeken voor een waterakkoord dat de belemmeringen voor watergebruikende ondernemers moet wegnemen.

Kostenbeheersing waterkosten

Tariefregulering drinkwatersector

In 2008 is de Drinkwaterwet vastgesteld door de Tweede Kamer. De oproep van VEMW, tezamen met de Consumentenbond en Vereniging Eigen Huis (VEH), tot bescherming van de consument heeft geleid tot een doorbraak. Tariefregulering wordt geïntroduceerd in de drinkwatersector. Daarnaast regelt de Drinkwaterwet dat de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) als toezichthouder zal optreden op het verbod op kruissubsidies naar economische activiteiten. Daarentegen wordt Inspectie VROM als toezichthouder op de winstregulering aangewezen.

Vervolgens is in 2009 de Drinkwaterwet behandeld in de Eerste Kamer. VEMW, VEH en de Consumentenbond hebben gepleit voor een uitbreiding van consumentenbescherming naar andere soorten water in de wetgeving. In de Eerste Kamer is bevestigd dat de kostengeoriënteerde tarieven niet beperkt worden tot drinkwater, maar ook andere wateren, zoals nooddrinkwater en bluswater, zullen hieronder vallen.

Ondanks de pleidooien, voor een sterke economisch deskundige toezichthouder van prof. Baarsma in ESB van juni 2009 en van VEMW in het FD van juli 2009, heeft de Eerste Kamer hier niet voor gekozen. De drinkwaterbedrijven hebben een regionale monopolie in hun verzorgingsgebied. Deze markt is vrijwel onmogelijk te betreden voor nieuwkomers. De expertise van de NMa in tariefregulering bij

monopolies wordt niet benut door het aanwijzen van VROM-Inspectie als toezichthouder van de tariefregulering.

De uitwerking van de Drinkwaterwet is gestart in 2009 met de voorbereiding van een Algemene

Maatregel van Bestuur, het Drinkwaterbesluit. Hierin wordt een limitering aan de winstuitkering en het aandeel eigen vermogen in een drinkwaterbedrijf uitgewerkt. Het besluit bevat ook regels voor de toerekening van kosten.

In een reactie op het concept Drinkwaterbesluit pleit VEMW, in samenwerking met de Consumentenbond en VEH, voor een uitwerking

van de Drinkwaterwet die overwinsten in het publieke watermonopolie voorkomt. Doordat de minister rendementen voor het drinkwaterbedrijf toelaat die vergelijkbaar zijn met bedrijven die veel meer risico lopen in de markt, is dit geen limitering van de winst. De consumentenorganisaties stellen voor dat VROM bij de inrichting van de tariefregulering lessen trekt uit het toezicht op netwerksectoren.

Ook zijn er voor de drinkwaterbedrijven te weinig prikkels om kostendalingen te behalen. VEMW mist een verplichtende koppeling tussen de uitkomsten van de benchmark (prestatievergelijking) en de berekening van de kosten. Kansen op efficiencyverbetering met een directe doorwerking naar tariefverlaging worden niet benut.

Efficiency door afvalwaterketenbedrijf

VEMW pleit al jaren voor de bundeling van rioolbeheertaken en waterzuiveringstaken in één bedrijf wegens de te behalen lastenbesparingen in de waterketen. Er is een belangrijke stap in de goede richting gezet in juni 2009. De Tweede Kamer neemt voor het eerst een definitie van het afvalwaterketenbedrijf in de wet op. De Waterwet wordt zodanig gewijzigd dat gemeenten en waterschappen moeten samenwerken in riolering en zuivering. Doel van de samenwerking is 'zelfstandig beheer van inname, inzameling en zuivering van afvalwater', waarmee het afvalwaterbedrijf de wettelijke norm wordt. De Kamer vraagt op korte termijn concrete vooruitgang in het vormen van afvalwaterketenbedrijven.

De afvalwaterketenbedrijven kunnen 30% van de lasten in de waterketen besparen. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat de kosten in de waterketen fors zullen toenemen. Daarom volgt VEMW al jaren de zuiveringsheffing. Om ook de stijging van de rioleringskosten in kaart te brengen, heeft VEMW in 2009 de [rioolkosten](#) per gemeente gepubliceerd.

November 2009 bieden de waterschappen [een plan](#) aan staatssecretaris Huizinga om besparingen door te voeren in het waterbeheer. Het jarenlange pleidooi van VEMW, gebaseerd op verschillende wetenschappelijke onderzoeken, klinkt door in dit plan van de waterschappen. Onderdeel van het plan is het onderbrengen van riolering bij de waterschappen, waardoor de behandeling van afvalwater in één hand komt. In een [reactie](#) vraagt het Rijk om onderzoek naar de organisatie van uitvoering rioolbeheer en afvalwaterzuivering via een gemeenschappelijke regeling met gemeenten of via een gezamenlijke maatschappelijke onderneming. Voor april 2010 moeten de bedoelde overheden een voorstel doen aan het Rijk. Voor VEMW is de verzelfstandiging van afvalwaterbehandeling in regionale afvalwaterbedrijven de volgende stap in efficiencyverbetering.

Grondwaterbelasting zet duizenden banen op de tocht

Milieu-investeringen van de industrie staan door de heftige economische crisis op een laag pitje. VEMW waarschuwt dat grondwaterbelasting zelfs een averechts effect heeft: bedrijven zien structureel geld weglekken dat anders in besparingsprogramma's voor water en energie kan worden geïnvesteerd. Ook in het kader van het crisispakket (2009) vraagt VEMW, tezamen met Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) en de Koninklijke Vereniging Nederlandse Papier- en kartonfabrieken (VNP), in een brief aan de minister van Economische Zaken om de grondwaterbelasting voor de industrie te beëindigen.

Nederland hanteert het hoogste tarief voor de onttrekking van grondwater binnen Europa. Dit heeft reeds bijgedragen aan de sluiting van papierfabrieken in Nederland. Van de 30 miljoen euro die de industrie opbrengt aan grondwaterbelasting, is deze in hoofdzaak afkomstig van enkele tientallen bedrijven. De

belasting tast de concurrentiepositie van deze bedrijven, voor wie water een belangrijke vestigingsfactor is, ernstig aan. VEMW waarschuwt voor het dreigend banenverlies in de papiersector door de hoge kosten van energie en water (grondwaterbelasting).

Verschillende onderzoeken en overheidsrapportages signaleren dat de tax geen milieudoel meer dient. De omvang van het gebruik is zodanig afgenomen dat er enkel nog duurzaam grondwatergebruik plaatsvindt. Het stoppen van de grondwateronttrekking zal juist leiden tot 'natte voeten' en past niet bij het idee om grondwateronttrekking verder te ontmoedigen. Ondanks de steun van VNO-NCW en FNV Bondgenoten worden andere prioriteiten gesteld bij de behandeling van het Belastingplan 2010. De oproep van de industrie heeft geleid tot Kamervragen in december 2009.

Aanpassing zuiveringsheffing

Zakelijke gebruikers droegen in het verleden een onevenredig groot deel van de zuiveringslasten. Dit is mede door toedoen van VEMW in 2009 gewijzigd. In de berekening van de zuiveringsheffing is een correctie doorgevoerd op de heffingmaatstaf voor zuurstofverbruik in de zuiveringsheffing. Tevens worden de kosten voor passief kwaliteitsbeheer van het water, het beheer van de waterkwaliteit in sloten en vaarten, niet langer doorberekend in de zuiveringslasten. Door deze wijzigingen dalen de [zuiveringslasten](#) voor bedrijven en instellingen met ca. 10 %.

Een vrijstelling van verontreinigingsheffing

VEMW geeft bekendheid aan de contraproductieve werking van de verontreinigingsheffing op reeds gezuiverd water met het internationaal bekroonde samenwerkingsproject in Terneuzen. De heffing vormt een rem op innovatie en levert geen extra prikkel op voor bedrijven om te zuiveren. De industriële partner in het samenwerkingsproject moet betalen aan het Rijk voor het lozen van het hergebruikte afvalwater van de stad Terneuzen. Daardoor heeft het project extra kosten. Wanneer de lozing van hetzelfde afvalwater via het waterschap zou gaan, dan hoeft het waterschap helemaal geen heffing af te dragen. De wet stelt namelijk lozingen van zuiveringsinstallaties van het waterschap in regionale wateren vrij van de heffing.

Bij de behandeling van de Invoeringswet Waterwet in juni 2009 dient Kamerlid Koppejan een amendement in om hergebruik van afvalwater te stimuleren. Zijn voorstel om de lozing van stadswater na hergebruik volledig vrij te stellen van de verontreinigingsheffing in de Waterwet wordt aangenomen in de Kamer. Het amendement betekent een doorbraak in de oproep van VEMW om belemmeringen voor innovaties en hergebruik weg te nemen. Het blijft VEMW een doorn in het oog dat de Waterwet verschillende regimes hanteert tussen afvalwaterlozingen van gemeenten, waterschappen en bedrijven. VEMW vindt dit meten met 3 maten.

Ruimte om te ondernemen

Implementatie Europese Kaderrichtlijn Water

Het jaar 2009 stond voor VEMW in het teken van de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water. Deze richtlijn is in elke bestuurslaag uitgewerkt met verschillende plannen zoals de Stroomgebiedbeheersplannen, het Beheersplan Rijkswateren, de provinciale waterplannen en de waterschapsplannen. In samenwerking met de Vereniging Nederlandse Chemische Industrie (VNCI) en de VNP, heeft VEMW middels inspraakreacties op elk individueel plan gevraagd om haalbare en betaalbare doelen.

Door bezwaren van VEMW zal VROM de definitie van het beginsel van geen achteruitgang in de Wet milieubeheer in overeenstemming brengen met de Europese definitie. De ecologische doelen krijgen een minder bindende status, namelijk die van 'indicator'. Ook schrapt VROM een aantal uitzonderingen voor uitbreidingen in wateren die zich in de slechtste toestand bevinden. De Kamer vraagt aan de minister om rekening te houden met de benodigde ruimte om te ondernemen bij de uitwerking van de plannen.

Achtergrondwaarde watertemperatuur

Wanneer Nederland strengere regels hanteert dan vereist van de EU, creëert zij een ongelijk speelveld. VEMW heeft reeds in 2008 VROM hiervoor gewaarschuwd. Met de keuze voor 25°C als maximale achtergrondtemperatuur dreigt er een ongelijk speelveld te komen voor Nederlandse koelwatergebruikers in toekomstige extreme zomers. VEMW heeft op voorhand aangegeven dat iedere achtergrondwaarde die strenger is dan de Duitse of Franse waarde niet acceptabel is.

In juni 2009 organiseerden VEMW en KEMA gezamenlijk een workshop over de wetenschappelijke onderbouwing van de Nederlandse grenswaarden. Aanwezig waren vertegenwoordigers van kennisinstellingen, ministeries, industrie en drinkwaterbedrijven. De uitkomst van de workshop is verwerkt in de inspraakreacties bij de waterplannen. Op basis van de workshop heeft VEMW overeenstemming bereikt met het ministerie van Verkeer en Waterstaat over de beoordelingssystematiek voor warmtelozingen.

De bestaande en nieuwe warmtelozingen zullen in de praktijk worden getoetst aan de EU-norm van 28°C en niet aan het beleidsdoel van 25°C als indicator. In het vervolg zal de bepaling van de doelstelling voor temperatuur in stroomgebiedverband gebeuren en zal het effect van klimaatontwikkelingen op de watertemperatuur worden meegenomen. Dit is uitgewerkt in de definitieve versie van het Beheersplan Rijkswateren.

Geen extra vergunning indirecte lozing op oppervlaktewater

Begin 2009 was het plan om bedrijven die op het oppervlaktewater lozen middels een industriële zuivering tot een tweede vergunning te verplichten. VEMW heeft een extra administratieve last voor ca. 50 bedrijven – hoofdzakelijk VEMW-leden – kunnen voorkomen door Kamerleden tijdig te informeren over deze last. Het gevolg is dat er geen extra vergunningplicht bestaat voor lozingen op industriële zuiveringen in de Waterwet. Deze bedrijven kunnen volstaan met een milieuvergunning.

Veilig stelling grondwatervergunningen

In de Waterwet is in 2008 geregeld dat de provincie het bevoegd gezag is voor grondwateronttrekkingen door de industrie vanaf 150.000 m³. Aanleiding was het verzoek van VEMW om bij het verlenen van grondwatervergunningen rekening te houden met economische aspecten. De staatssecretaris gaf echter in 2009 te kennen dit zo spoedig mogelijk te wijzigen. Zij wilde de bevoegdheid alsnog overdragen aan de waterschappen. Door de inzet van VEMW eist de Tweede Kamer dat de staatssecretaris de wettelijke regeling uit 2008 handhaaft.

Zakelijke gebruiker ook gehoord

Versterking positie bedrijfsleven

VEMW heeft met VNO-NCW en de Kamer van Koophandel de positie van waterschapsbestuurders uit de categorie bedrijven versterkt. Met een workshop zijn de waterschapsbestuurders van bedrijven van voorlichting voorzien.

VEMW neemt deel in het landelijk Overlegorgaan Water en Noordzee, waar op nationaal niveau wordt meegedacht over het integrale waterbeheer. Tenslotte pleit VEMW onverminderd voor een krachtige toezichthouder op watermonopolies die opkomt voor de belangen van de gebonden watergebruikers, burgers en bedrijven.

Naast dé belangenbehartiger is VEMW ook hét kenniscentrum voor zakelijke energie- en watergebruikers. Veel kennis is beschikbaar op het ledendeel van onze website waar dagelijks nieuwe informatie is te vinden. VEMW organiseert ook steeds meer speciale informatiedagen voor leden. Een overzicht van de activiteiten in 2009.

Website

VEMW publiceerde in 2009 verschillende vastgestelde gereguleerde tarieven van elektriciteit, gas en water. Dit zijn onder meer belastingen op grond- en leidingwater, verontreinigingsheffingen (Wvo), waterleidingtarieven, provinciale grondwaterheffingen, nettarieven elektriciteit en gas, en de energiebelastingen. Voor diverse ingewikkelde regelingen heeft VEMW handige stroomdiagrammen en rekenbladen beschikbaar gesteld.

Van de gepubliceerde marktprijzen elektriciteit en gas is dagelijks een update beschikbaar in grafische vorm beschikbaar.

Vrijwel elke dag publiceert VEMW een nieuwsbericht op de website met actueel nieuws over energie- en watergerelateerde onderwerpen. Alle leden van VEMW kunnen middels een gebruikersnaam en wachtwoord inloggen op het ledendeel van de website, waar zowel heel veel achtergrondinformatie, wetsteksten alsook de diensten van VEMW staan.

Energiedag

De jaarlijkse Energiedag vond in september plaats in Amsterdam bij het Afval Energie Bedrijf (AEB). Onderwerp was het duurzaam omgaan met warmte met voordrachten van VEMW, Agentschap NL (voorheen Senter Novem), Royal FrieslandCampina en Gelre Ziekenhuizen. De 75 deelnemers werden rondgeleid door het AEB. De bijeenkomst bood leden informatie en netwerkgelegenheden.

Waterdag

De Waterdag werd gehouden bij SuikerUnie in Dinteloord. Samen met het gastbedrijf, een gewaardeerd lid van VEMW, werden ruim 65 leden ontvangen. De gasten ontvingen veel informatie over de gevolgen van de Waterwet voor de industrie. "De Waterwet vermindert administratieve lasten voor bedrijven en ondersteunt samenwerking tussen industrie en overheden in de waterketen", was de conclusie van de dag. De Waterdag werd afgesloten met een rondleiding langs het indrukwekkende productieproces in de fabriek, die vanwege de

bietencampagne, volop in bedrijf was.

VEMW op de Vakbeurs Energie 2009

In oktober van 2009 stond VEMW voor derde maal op de vakbeurs Energie in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch. De Vakbeurs stond in het teken van energie-inkoop, efficiencyverbetering, duurzame energie en nieuw energiezuinige technieken voor gebouwen en de industrie. Ruim 7.000 mensen hebben de beurs bezocht. Leden van VEMW ontvingen een gratis toegangkaart. In de stand van VEMW werden interviews verzorgd door Loek Caris van Energiea. Deze sessies trokken veel aandacht op de beurs.

Contactdagen

VEMW organiseerde in 2009 voor de vijfde keer Contactdagen voor haar leden. Contactdagen bieden:

- een overzicht van actuele ontwikkelingen;
- inzicht in voor VEMW in de issues die bij leden spelen
- netwerkmogelijkheden ten behoeve van contacten binnen de regio.

Dit jaar traden Vredestein (Enschede), Beckers (Katwijk), O-I (Schiedam), Lutèce (Horst) en Delesto (Farnsum) als gastheer op. De actuele onderwerpen en de hoge opkomst (totaal ruim 100 leden) zorgden voor veel interactie met de medewerkers van VEMW en tussen de leden onderling.

Advisering leden

In 2010 heeft VEMW een groot aantal leden -op maat- geadviseerd in de inkoop van elektriciteit en gas. Een aantal inkooptrajecten betrof een Europese aanbesteding. Veder heeft VEMW diverse leden geadviseerd met de optimalisatie van netaansluitingen.

Helpdesk

De helpdesk van VEMW biedt leden de gelegenheid allerlei vragen en kwesties over energie en water voor te leggen. VEMW zoekt de vragen voor u uit of help u verder in nuttige contacten. Ook in 2009 zijn er veel vragen van leden door VEMW in behandeling genomen.

Het bureau van VEMW in Woerden bestaat momenteel uit de volgende personen

ir. Ton Spoor
voorzitter

mr. drs. Henk Brons
directeur Water

dr. Hans Grünfeld
*algemeen directeur en
directeur energie*

Karin Burghouwt
*secretaris Verenigingszaken en
bestuurssecretariaat*

Ingrid Koenen
*directiesecretaresse Energie
en Water*

Shanon van Keeken
junior beleidsadviseur

ir. Jacques van de Worp
senior beleidsadviseur Energie

Thessa de Ridder-Roehorst
assistente pa/ pr en marketing

Frits van der Velde, MA
beleidsadviseur Energie

Joke Bouwman-van Oosterom en
Patricia Bouwmeester-Leopold
telefoniste/ receptioniste (duobaan)

ing. Eric Picard
Adviseur

Bestuursleden in 2009

ir. E. Castelein, Corus Group, (penningmeester)
W. Hamers, Corus - namens VNMI (verkiesbaar in de LV van 2010)
ir. C. Herder, W.A. Sanders Papierfabriek 'Coldenhove' B.V.
ir. J. Hoogcarspel, Air Liquide Industrie BV
R.H.J. van Kesteren, ING Nederland.
ir. J.A. Kroes, Heineken Nederland Supply (verkiesbaar in de LV van 2010)
ir. W.C. Kusters, Aluminium Delfzijl
drs. ir. T. Schurmans, Cargill (verkiesbaar in de LV van 2010)
drs. R.P. Smith, Royal Cosun
drs. ir. A.H. Spoor, (voorzitter)
Dr. D.E. Stobbe, Dow Chemical
ir. P.M.J. Verberne, Akzo Nobel Energy, (vice-voorzitter)
ir. M.T. Vester, USG/Sabic; secretaris (kiesbaar in de LV van 2010)
Mw. C.C. Wijdoogen MA, NS Reizigers BV

Taakgroep Brandstoffen:

Voorzitter: drs. Dirk-Jan Meuzelaar, (Utility Support Group)
Tot stand brengen van een liquide gasmarkt;
bevorderen van de positie van gasverbruikers.

Taakgroep Energie en Milieu

Voorzitter: drs. Marcel Brouwer (Akzo Nobel)
Bevorderen van de positie van energiegebruikers
in het licht van de klimaatdiscussie:
energiebesparing en emissiereductie (o.m. door
inzet van WKK) en de inzet van duurzame
energie.

Taakgroep Elektriciteit

Voorzitter: drs. Cock Pietersen, Corus Staal)
Bevorderen van een betrouwbare, doelmatige en
marktconforme elektriciteitsvoorziening.

Beleidsgroep Water

Bestuur:
Voorzitter: ir. J. A. Kroes, Heineken Nederland.

Taakgroep Technologie

Voorzitter: ir. Chris Velzeboer
Waterzuivering en -behandeling; slibverwerking
en -afzet.

Taakgroep Lozingseisen:

Voorzitter: ir. Edwin de Roij (Akzo Nobel).
De Taakgroep Lozingseisen begeleidt de
voorbereiding van Europese voorschriften voor
emissies naar water en de implementatie van die
voorschriften in Nederlandse wet- en regelgeving.